

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Bla j, jud. Târnava-Mică

Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

Primredactor IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei, a doua și a treia oră 4 Lei.

Asigurarea plugarilor

Inainte cu câteva săptămâni a ajuns la putere în Franța partidul dlui Leon Blum, un jidan care nici nu așa de mult și-a câștigat cetățenia franceză. În țara cea mai catolică a lumii, în acea țară pe care biserica Romei celei vechi a numit-o flica cea mai mare a bisericii, a ajuns, cum, cum nu, la putere acest om, care dă astăzi mult de gândit francezilor iubitori de țară și neamul lor și care are legături continue cu Bolșevicia. Fapt e că de când a ajuns la putere dl Leon Blum, grevele în Franța nu se mai termină, iar organizațiile partidelor de dreapta, cum ar fi la noi garda de fier ori partidul dlui A. C. Cusa — Al. Valda Voevod, sunt dizolvate și de ai.

Dl Leon Blum a făgăduit însă și un lucru bun. — Suntem curioși dacă-l va ști duce și la îndeplinire! — A făgăduit că se va îngriji de asigurarea tuturor țărănilor francezi și că prin urmare nu va lăsa să se necăjiască fără pensie pe nici unul dintre ei.

Să știți că acest gând al dlui Leon Blum este cât se poate de minunat, iară noi l-am arătat de atâtea ori în gazeta noastră.

Bietul plugar, cât are de chinul!

Astăzi îl bate grindina, mâne îl recercă inundările răurilor. Alt an nu plouă, seceta îi nimicește tot ce are. Poi-mâne vine un foc și-i mistuie tot ce a agonisit în atâția ani de grea și istovitoare muncă. Vin apoi boalele de vite cornute, de porci, de găini; vine mana și peronospora de-i nimicește viile; se abat muștele columbace ori lăcustele și-i nimicesc vitele, caii ori țarinile. Se ivește ciurma porcilor ori călbeasa și-i nimicește porcii și oile. Se mai întâmplă să se îmbolnăvească și vreunul dintre membri familiei, ori să i-se nenorocească cumva. Pe urmă își mărită fetele și își însoară feciorii, apoi îmbătrânește și el, iară dacă n'are prindere de mână, rămâne pe ulițele oamenilor.

Iată pentru ce s'buone asigurările agricole!

Statul cheltuiește seci și sute de milioane cu ajutorarea astorfel de nenorociri. Pentru ce să nu pună baza unei asigurări agricole, la care fond să contribuie regulat și țărăni noștri, după cum contribuiesc muncitorii, ca astfel să nu rămână numai bieții plugari ca vai de capul lor, ci să primească și ei despăgubiri și pensii și să aibă și ei vreo și tihnă în vîetă, cel puțin la bătrânețe.

Iată la ce ar trebui să se gândească

politicianii noștri! Iată care trebuie să fie cel dintâi gând al partidelor noastre politice!

Cei 200.000 de muncitori industriali dela noi au asigurările lor sociale, iară cei 14.000.000 de plugari sunt lăsați pe mâna sorții, fără ajutor, fără asigurări, fără îngrijire.

Până când?

Iarăși lupte în Abisinia

De o vreme încoace ne-am obișnuit a ne împăca cu gândul că Abisinia a fost înghesuită de către Italia. Iată însă că trupele regulate abisiniene au început din nou lupta împotriva Italianilor, acum mai întâi, dela fuga negusului încoace.

Lângă Harar un grup de abisinieni a susținut o luptă crâncenă cu un detașament italian. De amândouă părțile au căzut o mulțime de morți. Un alt grup de abisinieni a nimic în mai multe locuri linia ferată Djibuti-Addis Abeba, iară legătura dintre orașele Addis Abeba și Dessie este întreruptă cu desăvârșire, după ce abisinieni au nimic șoseaua care leagă aceste două orașe.

În orașul Lekemti războinicii abisinieni au ucis 14 italieni, și anume: 2 căpitani, un locotenent, un subofițer, un sergent, trei soldați aviatori, doi abisinieni cari erau pe partea Italianilor și 4 soldați de rând.

S'a vindecat de bolșevism

Cetitorii noștri cunosc schimbarea lucrurilor din Franța, unde a ajuns la putere jidanul Leo Blum. Poporul francez însă nu-l va suferi multă vreme în fruntea sa și-și va da seamă în curând de această cea mai mare rușine pe care a trebuit s'o înfrunte vreodată acel popor atât de nobil.

În Germania dl Hitler stăpânește cu bine și cu mândrie poporul german, care de atunci a prins curaj și s'a ridicat ca un om împotriva dușmanilor săi interni și externi.

În Italia dl Mussolini a făcut adevărate minuni și pe Italianii cei slabi de inger, cum îi cunoaște poporul nostru din vremea marelui războiu, l-a ridicat și întărit, cum n'au mai fost de când există acel popor.

Turcii au fost scoși din robia sultanilor și modernizați și întăriți de către dl Kemal Pașa.

Nu mai Franța a mers tot înapoi ca racul, până a ajuns la rușinea de astăzi.

Ei bine, se pare că suferințele poporului francez se vor sfârși. Un maestru ferar, dl Doriot, a plecat, la 1921, în Moscova, ca să se facă conducător al bolșevicilor francezi și să fie Leninul Franței. Când a văzut însă suferințele îngrozitoare ale poporului rusesc,

și jidanii în fruntea statului pe vremuri atât de pravoslavnic, bisericile închise și batjocorite, bătrânii toți omorâți, copiii și tinerii crescuți fără Dumnezeu, episcopii, preoții, călugării și călugărițele în temnițe, locuitorii cu scâlăși la gură, și total lipsiți de libertate — a început a-și da seama că în Rusia nu numai că nu este libertate, ci e mai rău ca pe vremea Iobăgiei, și atunci, venind acasă, și-a adunat prietenii și le-a spus că trebuie să lupte din răsuputeri împotriva bolșevismului, altfel se prăpădește Franța.

Fierarul Doriot este numai de 35 de ani, dar cunosătorii Franței sunt de părere că va fi Hitlerul, ori dacă vreți, Mussolini al Franței.

Cauza revoluțiilor din Spania

Cetitorii noștri își aduc aminte că de vreo câțiva ani în Spania e revoluție continuă. Cauza este că în Spania pământul este rău împărțit între oameni, acolo nefăcându-se reformă agrară ca la noi. Ziarul catolic „El Debate“ arată că în Spania sunt cu totul 50 milioane de hectare de pământ, dintre cari numai 20 milioane, adică 40%, e pământ cultivabil, 2/3 părți din populația țării trăiește la țară și numai 1/3 la oraș. Dintre locuitorii țărani sunt cu totul 1.455.422 de proprietari de pământ, dintre cari 590.142 n'au decât câte un hectar de pământ, iară 670.216 au mai puțin de 10 hectare. Cei alții sunt proprietarii mijloacilor de pământ, și anume 134.691 familii având câte 10—15 hectare, 36.227 proprietari au între 50—250 hectare, 6892 familii între 250—500 hectare. Cei 6690 de mari proprietari au în schimb peste 500 hectare și anume 5.960.000 hectare, adică 30% a întregului pământ cultivabil. Așadară 4% dintre locuitorii țării au în mâna lor 64% a pământului, iară cei 96% numai 36% a pământului.

Aceasta este însă o mare nedreptate, și oamenii săraci chiar de aceea ascultă de îndemnul bolșevicilor și fac într'una revoluție.

Ce bine e la noi, unde pământul este al țărănilor, iară marii proprietari de pământuri sau cum împușinat!

Germania s'a împăcat cu Austria

Austriecii nu-l prea pot suferi pe dl. Hitler, mai ales de când D. Sa a pornit cu răul împotriva bisericii catolice, austriecii fiind aproape toți catolici. Și apoi nici nu au volt Austriecii să se alipească de Germania, nefiind siguri, ce se va alege din regimul Hitler. Văzând dl. Hitler că nu poate face nimica cu Austriecii, s'a împăcat cu ei și le-a asigurat existența ca stat independent, în credința că îi va putea lua mai ușor de pe picioare.

Familia creștină

Pentruca să poată mirii întemeia o familie creștină cinstită, trebuie să bage bine de seamă la următoarele:

1. *Capul familiei creștine este bărbatul*, dupăcum spune sf. apostol Pavel în epistola sa către Efeseni: »bărbatul este capul muierei, precum și Hristos este capul bisericii«. Așadară bărbatul are să se îngrijească de susținerea familiei, el are să grijească de toate, ca nu cumva ai săi să sufere vreo lipsă. Așadară, în zilele acestea grele și fără de câștig, fiecare Leu are să-l bată mai întâi de dinți și numai după aceea să-l cheltuiască, la nici o întâmplare însă n'are voie să-și cheltuiască banii prin cele cărciume, iară familia sa să sufere lipsurile cele mai îngrozitoare, și cu atât mai puțin are drept să fie dur și nervos în familie, când vine beut acasă.

Datoria de căpetenie a femeii este în schimb să facă tot ce-i stă în putință ca bărbatul să se simțească bine acasă, în sânul familiei, și să nu trebuiască a-și căuta mulțumirea sufletească și distracția altunde, în cărciumă bunăoară, ori între prieteni și »prietene« mai ales.

Să nu uite bărbatul că familia este o cetate împotriva păcatului și un izvor de binecuvântare. Platon, unul dintre cei mai mari filozofi ai lumii spunea: »Ori de câte ori am fost între oameni, am venit acasă mai puțin om (adecă mai puțin bun) decum fusesem mai înainte«, da, pentrucă între oameni trebuie să beai, să fumezi, să vorbești prostii, să vorbești de rău pe alții, ori să le ascuți toate acestea dela alții, așa că, vrând nevrând, te strici, văzând cu ochii.

Nu uita deci de următoarele reguli: 1. Stai cât mai mult acasă! 2. Nu veni acasă mândios și, mai ales, nu-ți răzbuna asupra femeii și a copiilor tăi! 3. Ai răbdare față de greșelile și slăbiciunile femeii tale!

2. *Femeia, adecă soția, nu este o sclavă (roabă) ori servitoare a bărbatului, ci un ajutor al lui*. Iar dacă se întâmplă ca bărbatul să-i facă vreo nedreptate, să nu se plângă numai decât vecinei sale, care poate-i vrea răul și abia așteaptă să bage zizanie între soții de căsătorie, ci lui Dumnezeu, care este tatăl comun al amânduora, preotului și cel mult nașilor, cari sunt părinții sufletești ai mirilor resp. ai soților de căsătorie.

Femeia cinstită și bună este o »*po-doabă a casei*«, spune Isus fiul lui Sirach (26, 21) și fericit este bărbatul care se poate lăuda cu o astfel de femeie.

»*Bărbaților, iubiți-vă muierele voastre, precum și Hristos a iubit biserica și pe sine s'a dat pentru dânsa, ca să o sfințească cu spălarea de apă prin cuvânt (sfântul botez), ca să o pună pe ea înainte lui-și mărită biserică, care nu are întinâciune, nici sbârcire sau altceva de acest fel, ci ca să fie sfântă și*

fără prihană. Așa sunt datori bărbații să-și iubească muierele sale, ca și trupurile sale. Celce-și iubește muierea sa, pe sine se iubește. Căci nimenea niciodată nu și-a urit trupul său, ci-l hrănește și-l încălzește, ca și Hristos biserica» (Efeseni 5, 25—29).

»*Așisderea și muierele să se plece bărbaților săi... Podoaba lor din afară să nu fie împletiturile părului și înfășurăturile cu aur, sau îngrijirea hainelor; ci omul cel ascuns al inimii întru nestrîcâciunea spiritului cel blând și lin, carele este înaintea lui Dumnezeu de mult preț. Căci așa se împodobeau odinioară și sfințele muieri, cari nădăduiau întru Dumnezeu, plecându-se bărbaților săi» (I. Petru, 3, 1—5).*

În schimb, ferțiți-vă, bărbaților, de femeile rele, cari sunt adevărată pacoste pe capul bărbatului. De aceea nu vă căsătoriți pripit, ci după o bună examinare a aceleia pe care aveți de gând să o luați de soție. Decât cu femeie rea în casă, mai bine, de o mie de ori mai bine, singur.

Iată pentruce trebuie omul să se roage mult lui Dumnezeu, înainte de a se căsători, și să dea să i-se slujească mai multe sfinte liturghii, pentruca să nu-l pedepsească Dumnezeu cu o femeie rea în casă, că atunci e vai și amar de capul lui.

Părintele Iuliu

Izbânda Italiei

Se știe că Societatea Nașunilor din Geneva a pedepsit pe Italia, fiindcă a pornit războiu fără de știrea ei împotriva Abisiniilor, cu aceea că n'a mai lăsat să i-se vândă nici arme, nici petrol, nici bucate. Această pedeapsă se numește pe domnie sancțiuni. Toate țările au trebuit să se supună acestel porunci, chiar și noi. Singură Germania, Austria și Ungaria nu s'au supus.

Italia a purtat însă războiul și așa, și, dupăcum se știe, i-a biruit pe Abisinieni, așa că bietul negus a trebuit să-și i-a lumea în cap, toate acestea însă numai fiindcă are în frunte pe dl. Mussolini.

Acuma, în sfârșit, dupăce Italia a ieșit biruitoare, și a declarat Abisinia pământ italian, Societatea Nașunilor, văzând că se face de răs cu sancțiunile ei, le-a ridicat, iară Italia, în frunte cu dl. Mossolini, a zâmbit una bună, biruitor.

Moartea lui Cicerin

În noaptea de 8 Iulie a murit, în etate de 64 ani, la Moscova, Gheorge Vasilevici-Cicerin, de boală de zahăr, de care suferea încă din 1925.

El s'a născut în anul 1872 dintr'o familie de boieri ruși. A fost însă un copil rău, pe care nu l-a putut ținea în frâu nimenea, de aceea nici nu l-a aflat familia de vrednic să stea între boierii cari îl încunjurau pe țarul, ci l-au trimis în străinătate, ca să învețe diplomație, în societatea miniștrilor ruși de prin țările diferite ale Europei.

Trecând mai întâi în Germania, Cicerin a citit cărțile lui Marx și s'a făcut socialist. Dar ministrul Rusiei dela Berlin chiar din această cauză l-a dat afară din slujba ce o avea la legația rusească, cecece lui Cicerin nu l-a păsat, fiindcă avea bani berechet de acasă.

După revoluția bolșevică din Rusia care s'a întâmplat în luna lui Octombrie 1917, Tro-

tzky s'a numit pe sine comisar al războiului, iară Cicerin comisar al poporului pentru afacerile externe. El a și început politica externă a Sovietelor, dar nu-i păsa de nimenea și nu se supunea nimănui, ci trăia mai mult în Germania, patria lui a doua, decât în Rusia, luând să conducă afacerile externe ale Rusiei mai mult pe domnul Litvinov, care le și conduce până astăzi, singur, mai ales din 1925, de când s'a îmbolnăvit Cicerin și când s'a văzut silit să abdică, mai ales pentru părerile sale cari nici odată nu se potriveau cu ale altora.

Cicerin a murit păgânește și păgânește a fost și înmormântat, ars în cuptorul unui crematoriu. Peste câțiva ani despre Cicerin nu se va mai vorbi nimic, ca și despre ceilalți puternici de astăzi ai Bolșevicilor, cel mai ca despre Nero, dându-se poate câte unul câte numele lor.

Să sprijinim pe oamenii noștri

Am arătat într'un articol trecut câteva mijloace, prin cari am putea face ca rodul câștigul muncii românești să ajungă în mâinile românilor, încetând de a mai fi săracii în țară bogată.

Vom mai stărui aici încă asupra altor două mijloace, pe cari le putem întrebuța numai decât.

Unul e următorul: Statul, județele, armata, căile ferate, orașele, satele au o mulțime de lucrări în fiecare an: înalță clădiri publice, fac drumuri, au nevoie de materiale, de cereale, lemn, fân etc. Toate acestea se dau în licitare. Și aproape nu este licitare, la care să nu ia parte și românii. De cele mai multe ori însă licitarea rămâne judecată unul străin, unei firme străine. Să se cerceteze, de-o pildă, câți dintre liferanții armatei, a căminurilor, a internatelor, a spitalelor, — negustorii cari aprovizionează cu cele de lipsă aceste instituții — sunt români. Se va vedea că aproape toți sunt străini, în deosebi evrei. Se spune că el sunt mai țeftini, ei dau materialele de lipsă cu prețul cel mai mic.

Statul român, armata, comunele, județele, spitalele etc. ar trebui să nu ia în considerare prețurile oferite la licitare în așa măsură, încât pentru o deosebire mică să ajungă a da aceste lucrări sau aprovizionări străinilor. Ar trebui o lege anume, prin care orice instituție publică să fie oprită a da lucrări altora, decât românilor.

Pe această cale numai într'un an s'ar intra în averea românească multe sute de milioane, dacă nu chiar miliarde, și numai decât negoțul românesc și meseriile ar lua un mare avânt.

Se plâng toți românii cari iau parte la licitările publice ale autorităților, că ei rămân pe dinafară nu pentrucă ar fi mai scumpli, ca cu mult mai scumpli, ci din pricina că negustorii străini, întreprinzătorii străini știu alungă roata, să atingă cu bani grei pe funcționarii cari hotărăsc asupra licitării.

Iată ce trebuie sfârșit, numai decât și rădăcină: mituirea. Trebuie pedepsit cu țara niță grea, și cu bani, și cel ce mituiește, și cel ce se lasă mituit. Iar slujbașul dovedit hoț, să fie pe deasupra și scos din slujbă pentru vecie.

Al doilea mijloc, care ar face ca marea românească să aducă venit românului, nu e altă decât înțelegerea: să ne cumpărăm de la țară avem nevoie numai dela români, din pricina româneștii: să vindem produsul muncii noastre numai la români; să ne facem hainele, încălțămintele, uneltele de lucru de cari avem nevoie, numai la români.

Acest mijloc este chiar începutul tuturor celorlalte. Și dacă nu ne folosim de el, zadarnic ne mai plângem că noi românii am rămas și după unire, poporul cel mai sărac din țară.

Aproape pretutindenea la orașe, ba acum și în satele mai mari, avem meseriași și industriași români, cari se pierd însă în marea străinilor. Din o sută de prăvălii la oraș, poate 3—4 sunt românești. Cât de puține ar fi, trebuie să le descoperim și să intrăm numai în ele.

Proverbul zice: „Ajută-te, și Dumnezeu te va ajuta”.

Dacă noi nu facem nici acest întâi pas de a ne ajuta, suntem oameni slabi și nu suntem vrednici de o soartă mai bună.

(Dela Secțiile „Astreii”).

Marele Voevod Mihail elev de frunte.

Zilele trecute a făcut Marele Voevod Mihail examenul de admitere în cl. V. liceală. El a fost declarat admis în cl. V. cu media 9,20 și anume întâiul pe clasă.

O nouă biserică unită la Cluj. Duminică 5 Iulie P. S. Sa Dr. Iuliu Hossu episcopul Clujului și Gherlei a pus piatra de temelie a noii biserici române unite la Cluj, în partea de oraș numită „Iris”.

A murit generalul N. Condeescu. Sâmbătă 11 Iulie a murit la moșta sa de lângă București, de un atac de inimă, pe neașteptate, fără de a suferi nici o clipă, generalul N. Condeescu, fost ministru de războiu pe când era ministru președinte dl Al. Valdevoevod. La înmormântare a luat parte M. Sa Regele și Alțeta Sa Regală Prințul Nicolae.

Desvelirea statuei regelui Alexandru al Jugoslaviei. Vineri 10 Iulie s'a făcut în fața pavilionului central al regimentului 2 vânători de gardă nr. 9, care a fost regimentul fostului rege, desvelirea statuei mult deplănsului rege, fiind de față și M. Sa Regele Carol II., precum și Marele Voevod Mihail.

S'a sfințit mănăstirea călugărilor franciscani români din Drăgești. În zilele de 13—14 Iunie s'a sfințit la Drăgești, în dieceza Orășii, de către I. P. S. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu, episcopul Orășii, mănăstirea călugărilor franciscani români din Drăgești, închinată sfântului Antoniu de Padua. I. P. S. Sa a hotărât prin scrisoarea sa, care poartă numărul 1982 din 22 Mai, această mănăstire loc de pelerinaj românesc, iară zi de pelerinaj va fi ziua de 13 Iunie, în fiecare an. Celților noștri, cari cinstesc pe marele făcător de minuni sf. Antoniu de Padua, să nu uite că aceasta este întâia și singura biserică românească închinată acestui mare sfânt și că în această biserică se află și moaște de ale lui.

Adunarea oierilor din țară la Sibiu. Dl învățător N. Munteanu din Poiana Sibiului a pus anul trecut baza unei asociații a oierilor din țară, ceace-i servește spre mare laudă. Oierii și-au ținut zilele trecute al doilea congres al lor la Sibiu, arătându-și necazurile și cerând dela guvern dreptate și pentru oieri. Să nădăjdum că guvernul le va asculta cererile îndreptățite și astfel va ridica și însănătoși un comerț pur românesc.

Ploi puternice în Moldova și Basarabia. Duminică 6 Iulie s'au abătut ploi cumplite asupra Moldovei și Basarabiei. Apele au crescut cu câte 2—3 metri. Un sat din jud. Tutova a fost acoperit cu apă. În partea de miază-noapte a Moldovei, în jud. Dorohoi, au fost omorite de trăznet trei persoane. Alte cinci au fost paralizate.

Cum sunt persecuțați românii din Bulgaria. Că bulgarii ne sunt mari dușmani și că sunt încă mai șovinști decât ungarul, o știm de mult. Țara noastră însă nu înțelege să la nici o măsură împotriva bulgarilor dela noi. Măcarcă numai așa se pot vindeca bulgarii de șovinismul lor cel sălbatic. Din Corabia vine știrea că sunt luați la ochi mai ales românii cari continuă să vorbească românește împotriva opreliștei date de primari și jandarmi, și mai ales ceice au rudenii în România ori și-au dat copiii la școli românești. Astfel a fost ridicat de jandarmi fruntașul român Cristea Mațea din comuna Găureni și dus spre mijlocul țării. De soarta sa nu se știe nimica. Familia bănuiește că jandarmii l-au omorât, din porunca prefectului județului, pentru că și-a lăsat copilul să treacă la școală în România.

Șase țărani trăzniți. Vineri în 10 Iulie, la marginea orașului Craiova, au fost trăzniți și omorâți 10 țărani deodată.

Sentință în procesul dela Craiova. În ziua de 7 Iulie s'a rostit sentința în procesul comuniștilor dela București, judecați de Consiliul de războiu dela Craiova. Ana Pauker și soții ei au fost osândiți la câte 10 ani închisoare, câte 100 mil Lei amendă și câte 10 ani interdicție corecțională totală. Toți împreună la 3 milioane Lei către stat. Cei 45 mil Lei găsiți la ei au fost confiscăți, iară timpul cât au stat închiși acești bolșevici nu se socotește. Sentința a fost primită cu aplauze de către public, iară advocații cari l-au apărat au fost hulduși, încât numai cu ajutorul jandarmilor au putut ieși din sală. Procesul a durat 34 zile, au fost ascultați 6000 de martori, pe osândiți i-au apărat 127 advocați. Totalul pedepselor face 226 ani, iar a amenzilor aplicate 4 milioane 320 mil Lei.

Călduri îngrozitoare. De câteva zile căldurile sunt deadreptul îngrozitoare. Mai ales la București până și asfaltul s'a muiat, iară locuitorii stau mai mult în apă decât pe uscat. În Statele Unite Nordamericane în cele 11 zile din urmă au murit de căldură 1580 persoane. Se înțelege dela sine că, cu astfel de prilejuri mai sunt și furtuni, și vremuri grele. Mai ales grindina a făcut mari pagube în unele părți ale țării. Când scriem aceste rânduri o ploaie bună a răcorit pământul și aerul s'a mai stămpărat.

New-York—Budapesta în 5 zile. În seara zilei de 13 Iulie un avion al societății „Imperial Airways” a sosit la Budapesta, după ce pornise din New-York abia cu cinci zile înainte. A face acest drum lung în abia 5 zile este lucru mare.

O vacă a fătat patru viței. O vacă a locuitorului Ștefan Pilug din Poiana Stămpel (Bucovina) a fătat 4 viței. Atât vaca, cât și vițeii sunt deplin sănătoși, spre marea bucurie a norocosului țăran.

† Văd. Volumnia Baltă n. Belle, profesoară pensionară, după lungi și grele suferințe a încetat din viață în ziua de 9 Iulie, în vârstă de 68 ani și după 31 ani de văduvie. A fost înmormântată în ziua de 11 Iulie, în cimitirul gr. cat. din Blaj. O deplâng Lucian Baltă fiu și Cornelia Baltă fiică, profesoară la liceul nostru de fete. Fie-i jărana ușoară!

Cutrerând un colț de țară

Excursia Școlii Comerciale Superioare de băieți din Blaj

2. de Prof. Ol. I. Barna

Ziua de 19 Iunie ne găsește în frumoasa cetate Timișoara. Drumul stabilit, dela Arad la Timișoara, formează un adevărat covor, împodobit cu toate culorile pământului, începând dela auriul mare al bogatelor holde de grâu și terminând cu roșul macului fulgerător.

Dragostea cu care am fost primiți în acest oraș, conduși a vizita diferitele fabrici, a fost într'adevăr mișcătoare.

Datorită unui program bine alcătuit de domnul profesor Szentirmal, am avut la dispoziția noastră un vagon special de tramvai, pus la îndemână de Primăria Municipiului Timișoara, căreia și pe această cale îl aducem velle noastre mulțumiri.

Vizităm *fabrica de tutun*, unde vedem toate operațiunile de fabricarea țigărilor, de toate calitățile și prelucrarea tutunului de pachet.

Tutunul din care se fabrică diferitele feluri de țigări este cultivat în Banat, Basarabia și Sătmăr. Iată operațiunile mai principale ale fabricării: străjirea foilor, tăierea lor pe calități, introducerea lui în mașina de fabricat țigări, care poate fabrica, în 8 ore, 400—600 de mil țigări, alături de care lucrează o singură femeie, căci 60 la sută din muncitori sunt femei.

La această fabrică găsim, într'un mod vrednic de toată lauda, organizat leagănul de copii, unde mamele, înainte de a intra în fabrică, la lucru, predau copiii personalului, care se ocupă cu îngrijirea lor. Fabrica are dormitoare, și o bucătărie bine îngrijită, pentru hrana atât a celor mici cât și a celor ce sunt deja înjărcați. Deasemenea fabrica are și o grădiniță de copii și o școală primară pentru ei. Programul se continuă. Iată-ne în curtea *fabricii de lână*, tors și țesut.

La intrare întâlnim mari cantități de lână de Basarabia și Banat, care este introdusă în mașina de spălat. Operațiunile se continuă la mașina de pleptănat, tors, depănat pe țevi, de răsucit, facerea bobinelor, bătelii, urzeli, unde lucrează alături de cele 1400 muncitoare, cele 12 mil de fuse.

Fabrica mai are o secție pentru fabricarea ciorapilor, tricotațelor și o vopsitorie.

După masă vizităm *fabrica de bere*, a cărei capacitate de producție este de 7 milioane kg. bere anuală.

Valoarea capitalului care se află plasat în această fabrică, se ridică la suma de 16 milioane lei.

Fabricarea berii a fost explicată de specialistul fabricii, începând dela introducerea orzului în fabrică și până la ultima operațiune a gustării, de care și noi am avut parte.

O frumoasă plimbare dealungul orașului, cu vagonul special, ne îndreaptă spre *strandul orașului* așezat pe malul stâng al Begel. După o ploaie scurtă de vară, bala răcoritoare ne-a redat forța și sănătatea trupului, pentru că a doua zi, în 20 Iunie, să ne îndreptăm

Spre Roșița.

marele centru industrial pe care-l are țara noastră.

În dreapta și în stânga liniei ferate zac câmpurile de grâu, cari așteaptă sosirea mașinei de îmbălbăt. Într'adevăr, lată că în comuna Jebel vedem și această operațiune, de toamnă târzie, în alte regiuni ale țării, încă neîncepută.

La gară suntem întâmpinați de păr. protopop Măcșer, care ne conduce spre *fabrica*

Reșița, Vizităm secția de fabricat locomotive, de întinsul ferului în table mari, furnalele înalte, cuptoarele de fabricat ferul și oțelul, uzina electrică, diferite ateliere, macarale cari ridică de la 30 mii kg. în sus, fabricarea modelelor pentru turnarea oțelului și ferului.

În timpul vizitării fabricii, datorită conducătorului nostru, dl. Mărgineanu, fost elev al Blajului, am avut deosebitul noroc, că am putut asista la vărsarea unui cuplor de fier, care ne-a produs o priveliște dintre cele mai frumoase.

În aceeași zi cu trenul de după masă, voloși și sănătoși, ne-am întors

Iarăși la Timișoara

Duminică 21 Iunie, participăm la serviciul divin, făcut de p. protopop și director Iuliu Maior.

Intovărașii din nou de profesorul conducător dela școala comercială din loc, vizităm biserica milenară, construită de unguri, cu ocazia împlinirii a 1000 de ani de stăpânire, muzeul bănățean, unde vedem expuse obiecte din epoca romană, tablouri cu istoricul orașului, vederi cu colonizarea șvabilor, animale împalate, monete romane, portul țărănilor, arme vechi etc.

În drum mai vizităm catedrala romano-catolică și sârbească, teatrul național bănățean, care are o sală mare și frumoasă, pe bolta căreia sunt pictate scene din viața poporului român, cinematograful „Capitol”, poziția școlilor din palatul școlii comerciale superioare de băieți și orașul cu numeroasele-l parcuri.

După masă cu trenul de 2, ne-am îndreptat spre Buziaș. Drumul dela Timișoara spre bătrâna Dunăre, părea din ce în ce mai frumos, mai ales că aveam de trecut și prin țară străină, prin Jugoslavia.

Prin Jugoslavia

Intr'adevăr gândul acesta ne preocupa pe toți, să vedem viața dintr'o țară vecină. Fiecare stație trecută ne aduce apropierea de graniță.

Deja din gara Deta se văd șirul munților jugoslavi, Alpii Dinarici acoperiți de o ceață ușoară.

La orele 4 $\frac{1}{2}$ ajungem la punctul de graniță, numit *Ștamoră-Moravița*, unde ne întâmpina santinela mândră de grănicer român, cu arma pe umăr.

În gara Vatin ne întâmpină personalul jugoslav, cu salutul: „Dobr'dan”, bună ziua.

Ne apropiem de orașelul *Vârșej*, a cărei înălțare se zărește. Apar cele 3 turnuri ale bisericilor și vreo câteva coșuri de fabrică.

La orele 5 fără vr'o câteva minute, după ora noastră, ajungem la Vârșej.

În Vârșej, stăm aproape o oră, în timp ce ne aprovizionăm cu vederi și țigări jugoslave, cumpărate cu bani românești.

Deacum străbatem, o parte din pământul jugoslav, până aproape de Boziașul nostru românesc. Aceeași câmpie, aceleași culturi aceeași bogăție stăpânește pământul vecinilor noștri jugoslavi.

La orele 7 seara ajungem

La Buziaș

unde suntem întâmpinați, de organele vamale cât se poate de pușin prietenos.

Taxatorul vamal, Dumitru Bidiviu, enervat, răstit, scormonește vagonul pentru a confisca, marfa cumpărată din Jugoslavia.

Tonul și înuta sa a lăsat mult de dorit, așa încât strălnulul, cu drept cuvânt, îl face impresia de om necivilizat dar, și peste acest neplăcut incident am trecut cu bine, astfel că

liberi din ghiarele taxatorului vamal, am putut să ne vedem de treburile noastre.

În depărtare se vede o dără de fum a a vaporului „Brâncoveanu”, care era așteptat în port. Din ce în ce se vede mai bine, pentruca la orele 7 $\frac{1}{2}$ să acosteze în port.

Peste noapte am rămas în vagonul special, pentruca, în dimineața zilei de 22 Iunie, să ne imbarcăm pe același vapor, „Brâncoveanu”, pentru insula Ada-Kaleh și Turnu Severin.

Seara, în societatea excursioniștilor, am petrecut câteva momente plăcute alături de muzica de țigani, probabil jugoslavi, care-și puneau toată știința în instrumentele lor căutate. Se încinge, de cel din jur, o serie întreagă de dansuri jugoslave, care sunt aplandate furtunos. (Va urma).

Regele Angliei se căsătorește. Se apropie ziua încoronării regelui Angliei și Englezii nu vreau să-l știe necăsătorit. Din cercuri bine informate află gazetele cele mari că regele Angliei se va căsători cu principesa Alexandrina a Danemarcei, care este fiica a treia a regelui Danemarcei și este de 22 ani.

Patriarhul Dr. Miron Cristea în Anglia. Înainte cu un an a fost la București episcopul anglican de Lincoln, făcând o vizită patriarhului Dr. Miron Cristea al României și convorbind despre unirea celor două biserici. Această vizită l-a reîntors-o acuma I. P. S. patriarh al României, care a fost foarte bine primit la Londra. Din unirea celor două biserici însă cu greu credem să se aleasă ceva, fiindcă le despart câteva zeci de puncte. Dacă între biserică unită și ortodoxă, pe care nu le despart decât 4-5 puncte, nu se poate face unirea, cum se va putea face între cea anglicană și cea ortodoxă.

Marea primejdie care amenință cartofii. De o vreme încoace gândacul de Colorado, cel mai mare dușman al cartofilor a început a se ivi și la noi în țară. Unde se înmulțește odată această insectă, cartofii se nimicesc cu siguranță, fiindcă acest gândac le mănca, cu o nimitoare grabă, frunzele. De aceea vizitați săptămânal cartofii și dacă aflați că vreo goangă le mănca frunzele, încunoștințați numai decât Camera de Agricultură, care va ști da îndrumările de lipsă pentru a vă scăpa cartofii de nimicirea sigură.

Cărți nouă

M. Theodorian-Carada: Acțiunea Sfântului Scaun în România de acum și de întotdeauna. 1936, editura autorului, București, VI, Bulevardul Maria 68. Pagini 120, format 12/20 cm., prețul Lei 10.

O carte de mult așteptată și atât de bine venită, care, fiind și atât de ieftină, n'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui român unit.

Ne vorbește în această carte dl. M. Theodorian Carada, înalte de toate, despre concordat, arătându-ne tot ceea ce trebuie să știm despre această atât de însemnată chestiune. Trece apoi arătând când și cum s'a făcut acordul (loyola) cu Vaticanul, în ce privește statutul romano-catolicilor din Ardeal. Nu uită a ne dovedi cine este dl. Ghibu și câtă încredere trebuie să-i dăm, ca pe urmă să ne dovedească, cât bine le-a făcut Papa Românilor.

Dl. M. Theodorian-Carada este unul dintre puținii boieri adevărați din Vechiul Regat, om cu avere și cu o vază foarte mare, așa că vorbele D.-Sale trag foarte mult în câmpăna.

Citiți această carte cât mai mulți și vă va face mare plăcere. O puteți cere dela oricare librărie.

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Fr. Hattler S. I.: Floricele din Raiu, pilde de tinerețe sfinte, în românește de Marin Barbu-Bănățeanu, Blaj 1936, format 10/17 cm., pagini 132, prețul 15 Lei. Seria B. Nr. 4 din Biblioteca „Tinerimea Nouă”.

Încă pe când era elev de liceu la Blaj, p. Dumitru Neda, profesor la Academia Teologică din Blaj și redactorul „Unirii”, care se ascunde sub numele de Marin Barbu-Bănățeanu, a început a traduce din nemite aceste preafrumoase pilde de tinerețe sfinte, numite cu drept cuvânt „Floricele din raiu”, pe cari le-a publicat în „Unirea” și pe urmă, la 1912, într'o broșură, ca Nr. 4 al „Bibliotecii din Blaj”.

Ne mai afindu-se din acea broșură exemplare, traducătorul a aflat de bine să le scoată din nou la lumina tiparului, ca astfel să le poată citi și tinerii de astăzi.

Sunt atât de frumoase și de bine scrise aceste „floricele”, încât fiecare părinte ar trebui să le cumpere cadou copiilor trecuți de 12 ani, cari citindu-le vor deveni, cu siguranță, tot mai buni. Decât cadourile de bomboane, cari strică dinții și stomacul, mai bine a aceste „floricele din raiu”.

Primăria comunei Șelca-Mare (Târnava Mare)

Nr. 508/1936

din 8 Iulie 1936

Vinde lemne de foc

prin licitația publică ce se va ține în ziua de 29 Iulie 1936 ora 16 (4 d. m.) — și anume: cantitate de 840 stg. esența carpen — cu preț de strigare lei: 300 pro stg. de 4 mc. — locopădure, situată la 2,1/2 Km. de Gara C. F. R.

Condițiile detaliate se trimit la cerere — și se pot vedea în orele de serviciu la (427) 1—1 **Primăria comunală**

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 163—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 1500—1936 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Andrei Baranyoi, repr. prin avocatul Dr. L. Takats, din Ocna Sibiului, pentru încasarea creanței de 17,532 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 1 (unu) August anul 1936, orele 5 și jumătate la fața locului în comuna Sânmiclăuș, la locuința urmăritului Nr. c. — unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobile și anume: 1 vacă, 1 car, 1 coșeriu pentru porumb și altele în valoare de 4050 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 4 Iulie 1936. (428) 1—1 **FLEFLEA, șef-portărel**

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 162—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1499—1936 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Andrei Baranyoi, repr. prin avocatul Dr. L. Takats, din Ocna Sibiului, pentru încasarea creanței de 17,532 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 1 (unu) August 1936 orele 4 p. m. la fața locului în comuna Sânmiclăuș, la locuința urmăritului Nr. c. — unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobile și anume: 2 vaci, 1 coșer, 1 car și altele în valoare de 9500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 4 Iulie 1936. (429) 1—1 **FLEFLEA șef-portărel**